

El còmic underground actual: una anàlisi de les historietes d'*Alta Tensión*

Anna I. Montesinos López

En aquest treball proposem un estudi de la nova publicació d'adults pertanyent a l'àmbit del còmic underground actual (*Alta Tensión*, 2019). Aquesta publicació periòdica reprén l'esperit del còmic underground dels anys 60 als EUA. Aquest *comix* tractava tot el que estava contra allò establert, mitjançant un cert atac a la manera tradicional de pensar i viure el món burgés i manifestava un descontent radical i un profund sentiment de renovació que semblava voler destruir el sistema (Dopico, 2005: 10).

L'objectiu principal del present treball és caracteritzar el llenguatge del còmic, el qual, en general, mescla, deliberadament i conscient, elements cinematogràfics i literaris. Les perspectives en els dibuixos, les plasmacions de moviment, les actituds i els rostres són marcadament populars i cinematogràfics (Moix, 2007: 19). En aquest sentit, els discursos són formes d'acció i interacció social, situats en contextos socials en què els participants no són tans sols escriptors i lectors, sinó també actors socials que són membres de grups i cultures, de manera que les regles i normes del discurs són socialment compartides; per la qual cosa, les condicions, funcions i efectes del discurs són socials, i la competència discursiva s'adquireix socialment (Van Dijk, 1999: 19). Partint del plantejament que realitzen Gasca i Gubern (2011), elaborem el repertori comunicatiu (Duranti, 2003: 108) dels símbols i dels recursos lingüísticodiscursius que permeten la narració de les històries objecte d'estudi: el marc formal (l'estil, els elements visuals, simbòlics i verbals), el marc temàtic (les històries) i el marc narratiu (el narrador, el narratori, el temps narratiu, la progressió textual).

La metodologia emprada en la nostra investigació és l'observació i la classificació dels còmics i el seu contingut a fi de dur a terme, posteriorment, un estudi de la publicació en conjunt, així com de les historietes que la conformen, els quals seran determinants en els resultats d'aquest treball. Així, finalment, plantejarem quina és la situació del còmic underground estudiat i la seua funció social. Per exemple, un dels trets distintius entre les dues èpoques esmentades més amunt és el còmic realitzat per dones i el còmic per a dones, que va trobant la seua veu, a diferència d'altres èpoques en què la historieta femenina (Ramírez, 1975) era generada per autores que seguien fonamentalment les directrius de la creació masculina i, d'altra banda, tenia com a funció principal l'adoctrinament de l'etern femení.

Referències

- Adam, J.-M. & C.-U. Lorda (1999): *Lingüística de los textos narrativos*. Barcelona: Ariel.
- Dopico, P. (2005). *El cómic underground español, 1970-1980*. Madrid: Cátedra.
- Duranti, A. (2003). *Antropología lingüística*. : Akal.
- Gasca, L. & R. Gubern (2011). *El discurso del cómic*. Madrid: Cátedra.
- Moix, T. (2007). *Historia social del cómic*. Barcelona: Bruguera.
- Ramírez, J.A. (1975). *El comic femenino en España. Arte sub y anulación*. Madrid: Edicusa.
- Soler, I. & M.R. Trilla (1989). *Les línies del text. Introducció a les tècniques narratives*. Barcelona: Les Naus d'Empúries.
- Van Dijk, T.A. (1999). *Ideología. Una aproximación multidisciplinaria*. Barcelona: Gedisa.